

— Skolprestationer förbättras av utomhusundervisning —

Utenavet

**nationellt nätverk för främjande av
utomhusbaserat lärande**

Ingen ifrågasätter vad kunniga och engagerade lärare betyder för skolarbetet. Nu visar forskningen att även platsen för lärarens pedagogiska undervisningsupplägg har betydelse för att förbättra skolprestationer bland elever i grundskoleålder. Utenavet har gått igenom forskning från hela världen.

Kunskapsöversikten "Klassrum med himlen som tak" visar att elever presterar bättre om det förekommer inslag av utomhusundervisning.

Det vetenskapliga stödet är tillräckligt starkt för att utomhusundervisning borde implementeras i hela utbildningssystemet på alla nivåer för att bidra till ökad måluppfyllelse och bättre betyg.

Effekter av utomhusundervisning

Det räcker inte att tycka att utomhuspedagogik är bra, man måste veta varför. Nu kan lärare och andra yrkesgrupper lättare argumentera utifrån det vetenskapliga stöd som finns för utomhusundervisningens förtjänster.

Kunskapsöversikten bygger på resultat och slutsatser från systematiska vetenskapliga översikter från hela världen som undersökt hur skolprestationer – främst bland elever i grundskoleålder – påverkas av utomhusundervisning, av regelbunden fysisk aktivitet och naturkontakt.

Vetenskapligt stöd för ökad måloppfyllelse och god folkhälsa

Utomhusundervisning med regelbunden fysisk aktivitet och naturkontakt leder både direkt och indirekt till positiva effekter på lärande, skolprestationer, hälsa och välbefinnande, samt på elevers personliga och sociala utveckling. Detta har stor relevans ur ett folkhälso- och skolperspektiv genom att bidra till högre måloppfyllelse i förskola, grundskola, förskoleklass och fritidshem. Detta förutsätter dock kompetenshöjande åtgärder i utomhusundervisningens didaktik som är långsiktiga och införs i bred skala.

Tidsmässigt längre och mer omfattande utbildningsinsatser uppnår större motoriska, sociala och kognitiva effekter än korta och sporadiska pedagogiska insatser.

Stark evidens för faktorer som påverkar skolprestationer

Regelbunden fysisk aktivitet med utökad rörelse och naturkontakt under skoldagen leder generellt sett till positiva effekter på inlärningsförmåga och skolprestationer. Inslag av utomhusundervisning främjar koncentrationsförmågan och förbättrar arbetsminnet jämfört med när elever undervisas helt eller till stor del inomhus med mer eller mindre traditionella metoder. Det finns till exempel starkt vetenskapligt stöd för att utomhusundervisning bidrar till ökad studiemotivation, förbättrad självkänsla, självkontroll och impuls-kontroll, kreativitet, samarbetsförmåga samt intention till en hälsosammare livsstil (motion och kostvanor).

Regelbunden fysisk aktivitet och naturkontakt under skoldagen och i undervisningen bidrar indirekt till förbättrade skolresultat.

Mer tid för teoretiska ämnen leder inte till bättre resultat

Utökad fysisk aktivitet under skoldagen, till exempel mer undervisning i idrott & hälsa, leder inte till sämre resultat i teoretiska ämnen. Den mesta forskningen tyder tvärtom på att mer fysisk aktivitet under skoldagen snarare leder till att förbättra resultaten i teoretiska ämnen bland elever i grundskoleålder, även om mer forskning behövs för att dra mer långtgående slutsatser.

En ökning av antalet undervisningstimmar i teoretiska ämnen på bekostnad av bland annat idrott & hälsa, leder inte till bättre resultat i teoretiska ämnen.

En ökning av inomhusundervisning i teoretiska ämnen kan till och med öka risken för fysisk och psykisk ohälsa hos elever.

Mer forskning om långsiktiga effekter

Kunskapsöversikten hjälper oss att dra betydelsefulla slutsatser, men innehåller kunskapsluckor. Eftersom en stor del av forskningsmaterialet består av tidsmässigt korta utvärderingar försvåras möjligheten att dra mer långtgående slutsatser av hur utomhusbaserade inslag i den pedagogiska verksamheten långsiktigt kan bidra till en ändamålsenlig skolutveckling som påverkar skolresultaten i positiv riktning.

Det behövs mer forskning, i synnerhet fler longitudinella studier utifrån ett skol- och undervisningssammanhang i Sverige.

Slutsatser och förslag

Kunskapsöversikten visar att det vetenskapliga stödet är tillräckligt starkt för att beslutsfattare, myndigheter, skolledare och universitet borde vidta åtgärder som stimulerar användningen av utomhusmiljön som lärmiljö och undervisningsresurs i hela utbildningssystemet.

UTENA VET ANSER att *måluppfyllelsen i skola och förskola kan öka genom:*

- att systematiskt implementera utomhusbaserad undervisning på alla nivåer i utbildningssystemet. Detta för att bidra till bättre måluppfyllelse i skolan, förbättra skolresultat och främja sunda levnadsvanor bland elever i grundskoleålder. Lärare bör erbjudas fortbildning i utomhusundervisningens teori och praktik.
- att landets lärarutbildningar samordnar och tar fram ett nationellt program för att säkerställa möjligheterna till relevant universitetsutbildning i utomhuspedagogik. Detta som förberedelse för de lärmiljöer som de i framtiden kommer att arbeta i. Ett arbete som skulle kunna knytas till ett nytt nationellt kompetenscentrum för utomhusbaserat lärande.

Olika aktörer kan tillsammans med lärarprofessionen dra nytta av kunskapsöversiktens slutsatser. På så sätt kan grunden läggas för att skapa och förvalta ändamålsenliga utomhusmiljöer för lek, lärande och välbefinnande. Lärnsmiljöer som används under hela skoldagen i växelverkan med inomhusaktiviteter.

UTENAVET MENAR att ett steg i rätt riktning är:

- att skapa ett nationellt kompetenscentrum för planerare, landskapsarkitekter, byggnadsingenjörer, trädgårdsanläggare, fastighetsägare, folkhälsoplanerare med flera som planerar, utformar och förvaltar ändamålsenliga utemiljöer för barn och unga på skolgården eller i skolans närmiljö.

Klassrum med himlen som tak. En kunskapsöversikt om vad utomhusundervisning betyder för lärande i grundskolan.

Av Johan Faskunger (huvudförfattare), ProActivity AB, Anders Szczepanski, (medförfattare) Linköpings universitet, och Petter Åkerblom, (redaktionell bearbetning) Sveriges lantbruksuniversitet SLU.

Finansierad av Utenavet med stöd av Linköpings universitet, SLU och Tankesmedjan Movium.

Ladda hem pdf utan kostnad eller beställ trycksak on-line:
<http://doi.org/ct6t>

English edition: <http://doi.org/ct9g>

Utenavet

**nationellt nätverk för främjande av
utomhusbaserat lärande**

Denna kunskapsöversikt har tagits fram på uppdrag av Utenavet – nationellt nätverk för främjande av utomhusbaserat lärande. Utenavet sprider kunskap och inspiration om utomhuspedagogik och naturvägledning, och arbetar för att detta ska ingå som en naturlig del i hela utbildningssystemet.

Utenavet kommunicerar goda exempel och har som ett av sina övergripande mål att natur- och kulturupplevelser ska kunna bidra till att uppnå läroplanernas mål. Utenavet arrangerar även den regelbundet återkommande konferensen

Ute är inne[®]

för lärare, pedagoger, stads- och folkhälsoplanerare.

Utenavet består av Forum för Utomhuspedagogik vid Utbildningsvetenskap, Linköpings universitet; Friluftsförbundet; Lantbrukarnas Riksförbund (LRF); Naturskoleföreningen; Skogen i Skolan; Sveriges Hembygdsförbund; samt Tankesmedjan Movium och Centrum för naturvägledning vid Sveriges lantbruksuniversitet SLU.

www.utenavet.se